

ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา

Effects of Project-Based Learning Implementation on the Learning
Attentiveness Behaviors of Twelfth-Grade Students at Boonwattana School,
Nakhon Ratchasima Province.

สุดารัตน์ หนองกระโทก (Sudarat Nuangkrathok)*

ฐิติกาญจน์ บุญรักษา อินทาปัจ (Thitikan Boonraksa Intapaj)**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน และ (2) ประเมินพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนภายหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน 2) แบบประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียน มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ .95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ละสถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนโดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนในเวลาเรียน และ ด้านการปฏิบัติตนนอกเวลาเรียน สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) ผลการประเมินพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐานด้วยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน, พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

*หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

อีเมล: sudarat9361@gmail.com

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา อีเมล: Thitikan.i@nrru.ac.th

Abstract

This study employed a quasi-experimental one-group pretest–posttest design to investigate the effects of a project-based learning (PBL) approach on students' learning attentiveness behaviors. The objectives were (1) to compare learning attentiveness behaviors before and after the PBL intervention, and (2) to evaluate the developmental progress in attentiveness behaviors following the implementation of PBL. The participants were 40 twelfth-grade students from Boonwattana School, Nakhon Ratchasima Province, enrolled in the second semester of the 2024 academic year and selected through purposive sampling. The research instruments consisted of PBL lesson plans and a learning attentiveness behavior assessment scale, which demonstrated high internal consistency ($\alpha = .95$). Data were analyzed using descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and a dependent samples t-test.

The findings indicated that students exhibited significantly higher levels of overall learning attentiveness behaviors—including both in-class and out-of-class behaviors—after participating in the PBL activities ($p < .01$). Furthermore, the developmental assessment based on relative gain scores showed that students' attentiveness behavior improvement was at a high level. These results suggest that project-based learning can effectively enhance students' learning attentiveness and promote positive behavioral engagement in upper secondary education.

Keywords: Project-Based Learning, Attentive behavior

บทนำ

การทำวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) คือกระบวนการหาความรู้หรือวิธีการเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ได้สำหรับการเรียนการสอนได้อย่างดี จึงมีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก เนื่องจากครูต้องมีการพัฒนาและหาแนวทางวิธีการเรียนการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้และให้ความสนใจกับการเรียน พัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิริมา เสนอยิ้ม, โสภณ เพ็ชรพวง และ ญาณิศา บุญจิตต์, 2564) พฤติกรรมของผู้เรียนที่สำคัญต่อการเรียน คือ การมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และเพียรพยายาม มีความสนใจและมีสมาธิในการทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียน เข้าร่วมกิจกรรมที่ครูมอบหมาย ทั้งพฤติกรรมในห้องเรียนขณะที่ครูสอน และพฤติกรรมแม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียนแต่

ยังคงมีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลาด้วย (Lahaderne, 1968) การมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนนี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาหลายงานของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการตั้งใจเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น อรุณข ศรีคำ ทรรศนันท์ ชินศิริพันธ์ และสุชาติ หอมจันทร์ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าความตั้งใจเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และศิริสุภา เอมหยวก (2559) ที่ศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม ทำให้นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียน นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงกล่าวได้ว่าเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมในการตั้งใจเรียนแล้วนั้น จะส่งผลโดยตรงต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นด้วย

ทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมความสนใจเรียนได้เป็นอย่างดีคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการทางอื่นใดไปใช้ในการศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้น ๆ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด (พระครูสุธีจริยวัฒน์, 2560) จึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองเลือกสิ่งที่ตนเองสนใจ นักเรียนจึงต้องดำเนินการเองทั้งหมด ซึ่งครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ให้คำแนะนำ นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมอิสระและพัฒนาตนเอง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะ มาเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจ สามารถทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถนำเสนอผลงานของตนเองและกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์และประเมินผลงานของตนเองได้ นำเสนอผลการวิเคราะห์ การประเมินผล พร้อมคำแนะนำเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขผลงานของตนเอง (สวียา สุรมณี, 2559) ฉะนั้นการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานนี้จึงช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นม.6 ได้เป็นอย่างดี เพราะนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนได้ผลิตผลงานที่เป็นรูปธรรมออกมาแล้วยังสามารถเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และ เฉลิมขวัญ สิงห์หวิ, 2563) ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถใช้ได้กับทุกหลักสูตร โดยยึดเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้เรียน เลือกทำโครงงานตามที่สาระการเรียนรู้จากหน่วยเนื้อหาที่เรียนในชั้นเรียน นำมาเป็นหัวข้อโครงงานจากสิ่งที่สนใจ ทั้งนี้การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานพฤติกรรมนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน (บัณฑูชา ธรรมบุตร, คชา ประณีตพลกรัง และพระมหาโชคชัย ฐิตชโย, 2562)

โดยทั่วไปการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เปรียบเหมือนโค้งสุดท้ายของการเรียนชั้นพื้นฐาน ที่จะต้องเตรียมพร้อมสู่การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือการทำงานในอนาคต จึงมีความแตกต่างจากระดับชั้นอื่น ๆ

ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องใส่ใจในการเรียนของตนเองอย่างมาก เพราะจะเป็นการเตรียมพร้อมก้าวสู่ขั้นต่อไปได้อย่างมั่นคงตามที่ตั้งใจไว้ได้ (Quibrar และคณะ. 2024) จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาแนะแนว ผู้วิจัยสังเกตพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจเรียนกับเนื้อหาในวิชามากนัก นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจฟังและมีความสนใจเรียนน้อย ไม่เห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียน อีกทั้งยังเป็นการเรียนการสอนที่สูญเปล่าเนื่องจากนักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนเท่าที่ควร แสดงอาการเบื่อ ไม่สนใจเรียนและไม่ตั้งใจรับข้อมูลที่มีความสำคัญได้อย่างเต็มที่ เมื่อครูผู้สอนใช้การเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยาย ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะของครูผู้สอนจึงสนใจพัฒนาคุณภาพการสอนให้สูงขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนการสอนในวิชาแนะแนว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ นักเรียนเกิดพฤติกรรมการสนใจเรียน โดยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐานในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีขึ้น รวมไปถึงการพิจารณาเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษามากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน
2. ประเมินพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนภายหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา มีคะแนนพฤติกรรมการตั้งใจเรียน สูงกว่าก่อนการทดลอง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน

1.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน

ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และ เฉลิมขวัญ สิงห์ทวี (2563) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานคือ กระบวนการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริงตั้งทุกขั้นตอนตั้งแต่การสำรวจ ค้นคว้า วางแผน ออกแบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียน จวบจนการ

ประเมินผลงานนั้น โดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนรู้ผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดกระบวนการ

พระครูสุธีจริยวัฒน์ (2560) ให้ความหมาย การจัดการเรียนรู้แบบใช้ โครงการเป็นฐานไว้ว่าการเรียนรู้ โดยการจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโครงการ หรือกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติวางแผนขั้นตอนการทำงาน ค้นหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และมีครูเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ เป็นแนะนำ ให้คำปรึกษา ตามความสนใจของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project-Based Learning: PBL) หมายถึง การเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้นักเรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงอย่างมีระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ ใช้วิธีการหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผล ได้ออกแบบประดิษฐ์ชิ้นงาน ทำการทดลอง ทดสอบประสิทธิภาพ ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักวางแผนการทำงาน และฝึกการเป็นผู้นำ

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนรู้ผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วง

1.2 วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐาน

มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาทักษะให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ทักษะและประสบการณ์ของตนเอง ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ และเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่เขาต้องการค้นหาคำตอบ (ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี, 2563)

1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐาน

KM CHIL (2015) มีขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมทั้งผู้สอนและผู้เรียน โดยผู้สอนอาจกำหนดขอบเขตของโครงการอย่างกว้างๆ ให้สอดคล้องกับรายวิชาหรือความถนัดของผู้เรียน และเตรียมแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียน และเตรียมผู้เรียนรวมกลุ่มตามความสมัครใจ โดยมีเงื่อนไขจำนวนสมาชิกในกลุ่มต้องสอดคล้องกับภาระงานและความยากง่ายของโครงการ และมอบหมายให้ศึกษารายละเอียดล่วงหน้า

ขั้นที่ 2 การคิดและเลือกหัวข้อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าและสร้างสรรค์ความรู้สำหรับออกแบบโครงการเอง ผู้สอนกระตุ้นให้เกิดการระดมสมองในกลุ่ม

ขั้นที่ 3 การเขียนเค้าโครงของโครงการ สร้างแผนที่ความรู้ แผนการดำเนินงาน และขั้นตอนการทำโครงการและระยะเวลาในการดำเนินงานทำให้สามารถปฏิบัติโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติโครงการ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ระหว่างการดำเนินการผู้สอนอาจมีการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดหรือร่วมแก้ปัญหากับผู้เรียนไปด้วย

ขั้นที่ 5 การนำเสนอโครงการ ผู้เรียนสรุปรายงานผลด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นมากขึ้น

ขั้นที่ 6 การประเมินผลโครงการ มีการประเมินผลการเรียนรู้ โดยหลากหลาย เช่นผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินจากบุคคลภายนอก หรือประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะประเมินกระบวนการที่ได้มาซึ่งผลงานร่วมด้วย โดยต้องการประเมินตามสภาพจริง

1.4 บทบาทของครูในฐานะผู้กระตุ้นการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐาน

บทบาทสำคัญของครูในขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือครูแสดงบทบาทหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ขึ้น ดังนี้ (ดุขฎิ โยเหลา และคณะ, 2557)

(1) กระตุ้นการเรียนรู้ ด้วยการใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบาย โดยทุกคำถามต้องเชื่อมโยงไปยังรายวิชาที่เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย

(2) สังเกต โดยสังเกตการทำงานของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม

(3) แนะนำเมื่อนักเรียนเกิดข้อสงสัย ingsเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้แจง ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

(4) เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการและความสามารถของ ตนเองในการคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

2.1 ความหมายของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

ภูวดล แก้วมณี (2551) กล่าวว่า พฤติกรรมตั้งใจเรียนเป็นการที่นักเรียนแสดงความสนใจ เอาใจใส่ในการเรียนการสอน ตัวครู และ อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้ รวมทั้งติดตามการเรียนการสอนโดยการตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียน ทำงาน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูกำหนด

พิษณุ ลิ้มพะสูตร (2555) กล่าวว่า พฤติกรรมตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมที่แสดง ถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ประกอบด้วย การเข้าเรียน และเลิกเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังขณะที่ครูสอน มีสมาธิ มีการตั้งคำถาม ตอบคำถาม และกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน

Alenezi, Abdul and Veloo (2010) กล่าวว่าความตั้งใจเรียนในชั้นเรียนคือ การทำแบบฝึกหัดตามที่อาจารย์มอบหมาย ไม่วอกแวกมองออกไปนอกห้องเรียน การไม่คุยกันขณะเรียน การไม่เหม่อลอยขณะเรียน และการฟังครูพูดขณะเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมตั้งใจเรียน หมายถึงการกระทำของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน ตั้งใจฟังขณะที่ครูกำลังสอน กระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน มีความเพียร พยายาม และมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

2.2 ลักษณะของพฤติกรรมการตั้งใจเรียน

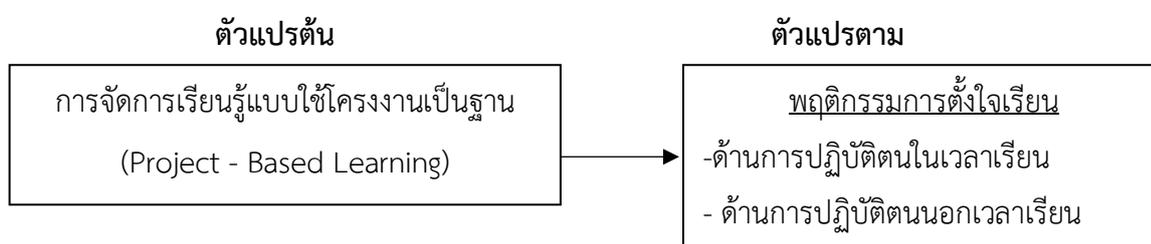
ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ได้แบ่งพฤติกรรมตั้งใจเรียนออกเป็นการปฏิบัติตัวทางการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนี้

1. การปฏิบัติตัวทางการเรียนในห้องเรียน คือการปฏิบัติตัวระหว่างที่ครูสอนในห้องเรียน เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ตั้งใจฟังครู ไม่รบกวนขณะที่ครูสอนอยู่

2. การปฏิบัติตัวทางการเรียนนอกห้องเรียน คือ การทบทวนบทเรียน การทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจ และส่งตามเวลาที่กำหนด ไม่ละเลย รวมทั้งการพยายามติดตามงานที่ส่งแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่าพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมทางบวกของผู้เรียนทั้งพฤติกรรมภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนด้วย

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (Henerson, Morris & Fitz-Gibbon, 1987) ซึ่งมีรูปแบบวิจัย ดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 1

แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน (pre-test)

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังเรียน (post-test)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 ห้องเรียน จำนวน 645 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2567)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน (ม.6/8) จำนวน 40 คน โดยได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูล หรือทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน ซึ่งแบ่งขั้นตอนการดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นให้ข้อมูลพื้นฐาน 2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ 3) ขั้นแบ่งกลุ่มร่วมมือ 4) ขั้นสืบค้นข้อมูล 5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ และ 6) ขั้นนำเสนอผลงาน โดยมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเสนอแก่ครูพี่เลี้ยงเพื่อตรวจสอบ

2.2 แบบประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ ได้ผ่านการตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบกำหนดคำตอบข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียน โดยการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ออกมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียนทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น .95 ด้านการปฏิบัติตนในเวลาเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.83 และด้านการปฏิบัติตนนอกเวลาเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทางการเรียน วิธีการ ขั้นตอนการทำโครงงาน ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัย ตลอดจนชี้แจงการจัดการเรียนรู้โดยใช้ โครงงานเป็นฐาน จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน โดยใช้ระยะเวลาว่างภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

3. เมื่อจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้ (posttest)

4. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำคะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง (Pre-test) กับคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง (Post-test) โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ก่อนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา โดยพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนและคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดสูตรที่ใช้ในการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนี้

$$D = \frac{(X_2 - X_1) \times 100}{Y - X_1}$$

เมื่อ D คือ คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (relative growth score)

X_1 คือ คะแนนก่อนเรียน (pre-test score)

X_2 คือ คะแนนหลังเรียน (post-test score)

Y คือ คะแนนเต็ม (full score)

ซึ่งกำหนดเกณฑ์คะแนนพัฒนาการเทียบระดับพัฒนาการ ดังนี้

คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 76-100	ระดับพัฒนาการมากที่สุด
คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 51-75	ระดับพัฒนาการมาก
คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 26-50	ระดับพัฒนาการปานกลาง
คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 0.25	ระดับพัฒนาการน้อย

โดยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ก่อนและหลังเรียน แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ผลพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงาน ก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนพัฒนา (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pretest)	คะแนนหลังเรียน (Posttest)	คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (D)	ระดับพัฒนาการ
1	54	83	63.04	มาก
2	60	83	57.50	มาก
3	58	87	69.05	มาก
4	66	70	11.76	น้อย
5	83	84	5.88	น้อย
6	63	78	40.54	ปานกลาง
7	57	81	55.81	มาก
8	57	92	81.40	มากที่สุด
9	63	88	67.57	มาก
10	62	82	52.63	มาก
11	66	75	55.88	มาก
12	60	85	62.50	มาก
13	64	86	61.11	มาก
14	65	80	42.86	ปานกลาง
15	65	82	48.57	ปานกลาง
16	72	93	75.00	มาก
17	59	75	39.02	ปานกลาง
18	59	83	58.54	มาก
19	64	86	61.11	มาก
20	63	74	29.73	ปานกลาง
21	58	84	61.90	มาก
22	61	82	53.85	มาก
23	63	77	37.84	ปานกลาง
24	60	84	60.00	มาก
25	55	74	42.22	ปานกลาง
26	56	81	56.82	มาก

คนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pretest)	คะแนนหลังเรียน (Posttest)	คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (D)	ระดับพัฒนาการ
27	58	73	35.71	ปานกลาง
28	63	87	64.86	มาก
29	62	88	68.42	มาก
30	60	87	67.50	มาก
31	58	81	54.76	มาก
32	58	76	42.86	ปานกลาง
33	61	82	53.85	มาก
34	64	86	61.11	มาก
35	70	87	56.67	มาก
36	66	83	50.00	ปานกลาง
37	60	91	77.50	มากที่สุด
38	57	88	72.09	มาก
39	59	86	65.85	มาก
40	61	79	46.15	ปานกลาง
เฉลี่ย	61.75	82.83	55.10	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา หลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน จำนวน 40 คน ด้วยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ เท่ากับ 55.10) และเมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอยู่ในระดับมาก จำนวน 25 คน คิดเป็น ร้อยละ 62.50 รองลงมา มีคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระดับปานกลาง จำนวน 11 คน คิด เป็นร้อยละ 27.50 มีคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระดับมากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และมีคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระดับน้อย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

2. พฤติกรรมการตั้งใจเรียน ก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานโดยทดสอบ t-test dependent ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการตั้งใจเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (n=40)

พฤติกรรมการตั้งใจเรียน		\bar{X}	S.D	ระดับ	t	p
พฤติกรรมการตั้งใจเรียนโดยรวม	ก่อน	3.07	0.13	ปานกลาง	0.61**	.00
	หลัง	3.88	0.01	มาก		
ด้านการปฏิบัติตนในเวลาเรียน	ก่อน	3.33	0.13	ปานกลาง	2.12**	.00
	หลัง	3.92	0.14	มาก		
ด้านการปฏิบัติตนนอกเวลาเรียน	ก่อน	3.05	0.13	ปานกลาง	0.86**	.00
	หลัง	3.84	0.16	มาก		

** $p = .01$

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนโดยรวมก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพฤติกรรมการตั้งใจเรียนด้านการปฏิบัติตนในเวลาเรียน และพฤติกรรมการตั้งใจเรียนด้านการปฏิบัติตนนอกเวลาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.14 และ $\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.16) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

1. นักเรียนมีพัฒนาการเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาคะแนนพัฒนาการเป็นรายบุคคลจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการพฤติกรรมการตั้งใจเรียนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.50

2. จากการศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียน โรงเรียนบุญวัฒนา ปีการศึกษา 2567 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนในเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.14) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปฏิบัติตนนอกเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.16) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง พบว่า คะแนนพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโครงงานเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.01)

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกับเพื่อนและครูผู้สอน การได้สืบค้นข้อมูลด้านการศึกษาด้วยตนเองเป็นการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะโดยผ่านการทำงาน ทำทนายผู้เรียนให้สืบค้นและ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในห้องเรียนมากขึ้น รวมทั้งได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองซึ่งเป็นการแสดงออกถึงศักยภาพ

จากการเรียนรู้ สอดคล้องกับชูชาติ พะยอม และ ศุภชัย แก้วจัน (2561) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ศึกษากำหนดเรื่องที่จะศึกษาหรือโครงงานที่สนใจจะทำการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งเชื่อมั่นในศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้หลักการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าการสอนด้วยการบรรยายจากครู เช่นเดียวกับ พงษ์นรินทร์ เม่าทับ (2563) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่ากรจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นฐานนั้นช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการทำโครงงานเพิ่มขึ้น และมีความตั้งใจในการทำโครงงานเพิ่มขึ้นด้วย แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้โครงงานเป็นฐาน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้เชิงค้นคว้า และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจใคร่รู้ของนักเรียนที่อยากจะค้นคว้าเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สนใจหรืออยากรู้คำตอบให้ลึกซึ้งชัดเจน หรือต้องการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจาก ตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรูที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดความสนุกในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ดังสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้กล่าวถึงข้อดีในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน คือการให้นักเรียนเป็นผู้ศึกษาด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเพื่อนนักเรียนนี้ สามารถเสริมสร้างความรู้ และเข้าใจเนื้อหาที่เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นด้วย (Woolfolk, 2010) เป็นไปตามที่ Bailey (2003) ระบุว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำแบบกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น คิดวิธีการมาใช้ในการทำกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น โดยการทำงานร่วมกัน

การได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองนี้ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากขึ้น เนื่องจากเกิดความพึงพอใจในงานที่ตนเองได้ทำด้วยตนเองและมีแรงจูงใจในการทำงานนั้นเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ Chang (2010) ที่กล่าวว่าผู้เรียนที่ทำงานด้วยตนเองในรูปแบบทีมหรือการทำโครงงานเป็นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ มีแรงจูงใจต่อการเรียนสูงขึ้น รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อการงานดีขึ้น สอดคล้องกับ พันธิตรา สามารถ และคณะ (2564) ที่ศึกษาการพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนวิชาแนะแนวของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานในภาพรวมนักเรียน มีคะแนนแรงจูงใจในการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นฐานสามารถทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความเชื่อมั่นในการเรียน เป็นเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างแรงจูงใจภายในได้ สามารถนำพานักเรียนไปสู่ความสำเร็จทางการเรียน รูปแบบการเรียนรู้ด้วยการใช้โครงงานเป็นฐานนี้จึงสามารถเพิ่มพฤติกรรมการสนใจเรียนของนักเรียนทั้งในห้องและนอกห้องเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานครูผู้สอนควรกำหนดข้อจำกัด ของเนื้อหา และระยะเวลา ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน และจะต้องยืดหยุ่นให้เข้ากับการจัดการเรียนการสอนแบบ Online และ Onsite ก่อนที่จะดำเนินการตามแผน เพื่อให้การดำเนิน กิจกรรม เป็นไปอย่างราบรื่น

1.2 การนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของครู และควรปรับ ให้เหมาะสมกับ บริบทของโรงเรียน สามารถปรับเปลี่ยนได้ให้มีความยืดหยุ่นกับเนื้อหาและระยะเวลา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยโครงงานเป็นฐานไปเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาสาระอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์สนใจเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบการจัดการ เรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีอื่น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์สนใจเรียนของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงานเป็นฐานในแต่ละชั้นตอน

เอกสารอ้างอิง

ชูชาติ พยอม และ ศุภชัย แก้วจันทร์. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานผ่านการลงมือ ปฏิบัติ. *วารสารวิชาการ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม*, 3 (2), 73-89.

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2562). การสังเคราะห์การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน: บูรณาการความรู้จิตวิทยาชุมชนสู่การบริการสังคมสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่21. *วารสารสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์*, 45(1), 229-268.

ธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน และเฉลิมขวัญ สิงห์วี. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง. *วารสารสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์*, 46(1), 218-253.

บัญชา ธรรมบุตร, คชา ประณีตพลกรัง และพระมหาโชคชัย จิตชโย. (2562). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ โครงงานเป็นฐาน (PROJECT-BASED LEARNING). *วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง*, 3(1), 54-69.

พระครูสุธีจริยวัฒน์. (2560). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- พงษ์นรินทร์ เม่าทับ. (2563). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิษณุ ลิ้มพะสุตร. (2555). พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พนิตตรา สามารถ และสรคมน์ กมลภากรณ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม). *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 18(2), 13–28.
- พระครูสุธีจริยวัฒน์, ปยุตโต พ. ., แก้วมาตย์ อ., & ธนวิไล (พรมศรี) พ. (2021). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนายั่งยืน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(5), 197–209.
- ภูวดล แก้วมณี. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เขตวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศรีมา เสนอี่ยม, โสภณ เพ็ชรพวง และ ญาณิศา บุญจิตร. (2564). การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้าน หัวหมากบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริสุภา, เอเมยวอก. (2559). การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนรายวิชา IS 345 การจัดการสารสนเทศ โดยการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สวียา สุรมณี. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ในรายวิชาการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ในการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 1. (หน้า1047-1055). กาฬสินธุ์: มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2564). *ก้าวแรก การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็น ฐาน (Project-Based Learning: PBL)*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดี ,2564.พิมพ์ครั้งที่ 1
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ :ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

- อรนุช ศรีคำ, ทวรรณันท์ ชินศิริพันธุ์ และสุชาติ หอมจันทร์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (รายงานการวิจัย). บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Alenezi, A.R. & Abdul, K., Abdul, M., & Veloo, A. (2011). Institutional support and E-Learning acceptance: An extension of the technology acceptance model. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*. 8. 3-16.
- Bailey, Joseph. (2003). The foundation of self-esteem. *Journal of the National Medical Association*. 95. 388-93.
- Chang, H. J. (2010). Institutions and Economic Development: Theory, Policy and History. *Journal of Institutional Economics*, 7, 473-498.
- Henerson, M. E. Morris, L. L., & Fitz-Gibbon, C. T. (1987). *How to measure attitudes*. London: Sage.
- KM CHILD-PBL. (2015). (Project-based Learning. Retrieved February 8, 2022, from <http://www.vcharkarn.com/vcafe/202304>
- Lahaderne, H. M. (1968). Attitudinal and intellectual correlates of attention: A study of four sixth-grade classrooms. *Journal of Educational Psychology*, 59(5), 320–324.
- Quibrar, RD & Abbas, Angelou & Alviola, John Paul & Balate, Nelfie Jane & Balicog, Arven Kyle & Damasin, Ana & Jopia, John Carlo & Labawan, Archie & Lico, Jonah Mae & Quibol, Reymond & Sique, Ana. & K, 2024. "Learning Style and Teaching Style as Determining Factors in Academic Performance of Senior High School," *International Journal of Research and Innovation in Social Science*, *International Journal of Research and Innovation in Social Science (IJRISS)*, 8(4), 2107-2115.
- Woolfolk, A. (2010). *Educational psychology* (11th ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill.